

የካቲት 10 ቀን 2010 ዓ.ም.

ርዕስ ዜና

- የወያኔ አገዛዝ ለሁለተኛ ጊዜ የአስቸኳይ ጊዜ አዋጅ አወጀ
- ከወልቃይት የማንነት ጥያቄ ጋር የተያዙትንና ሌሎች አስረኞች ከሳቸው ተቋርጦ እንዲፈቱ ወሰነ፤
- የእንግሊዝና የካናዳ መንግስት ወደ ኢትዮጵያ ለሚጓዙ ዜጎቻቸው የጉዞ ማስጠንቀቂያ ሰጡ
- ለግሬስ ሙጋቤ የሀሰት ዶክትሬት ዲግሪ ሰጥተዋል በሚል ክስ የዚምባብዌ ዩኒቨርሲቲ ም/ቻንስለር ታሰሩ
- በሰሜን ናይጄሪያ ሶስት አጥፍቶ ጠፊዎች ባፈነዱት በምብ በርካታ ሰዎች ሞቱ

ዝርዝር ዜናዎች

➤ አርብ የካቲት 9 ቀን 2010 ዓ.ም. የወያኔ አገዛዝ የሚኒስትሮች ምክር ቤት ለሁለተኛ ጊዜ አረመኔያውና አምባገናዊ የአስቸኳይ ጊዜ አዋጅ በአገሪቱ ላይ አውጧል። ቀኑን ሙሉ በሰብሰባ ላይ የዋለው የሚኒስትሮቹ ሰብሰባ የተጠናቀቀው ምሽቱ ላይ ሲሆን አዋጁ በአገዛዙ ሚዲያዎች የታወጀው በዚህ ጊዜ ነበር። ቅዳሜ የካቲት 10 ቀን 2010 ዓ.ም. የወያኔው የመከላከያ ሚኒስትር ተብየው ሲራጅ ፈርጌሳ ለጋዜጠኞች በሰጠው መግለጫ የአዋጁን ይዘትና ፍሬህሳብ አብራርቷል። ከቁጥጥር ውጭ የወጣ የጸጥታ ሁኔታ ለመጠበቅ የአስቸኳይ ጊዜ አዋጁን ማወጅ አስፈልጊ መሆኑን ገልጾ ከዛሬ ጀምሮ ተግባራዊ እንደሚሆንና በአስራ አምስት ቀን ውስጥ ለፓርላማ ቀርቦ እንደሚጸድቅ ዘርዘሯል። አዋጁ ለሚቀጥሉት ስድስት ወራት እንደሚዘልቅና አስፈላጊ ከሆነም ለሌላ አራት ወር ተጨማሪ ጊዜ ሊቆይ ይችላል ብሏል። እንደተለመደው አዋጁ የሕዝቡን መሰራታዊ የሆነ ዴሞክራሲያዊና የፖለቲካ መብቶች የሚከለክል ነው። መናገር መጻፍ፣ የድብቅ ቅስቀሳ ማካሄድ፣ ጽሁፍ ማሰራጨት፣ ትእይንት ማሳየት፣ መልእክት ማስተላለፍ፣ መደራጀት፣ መሰብሰብ፣ ሰላማዊ ሰልፍ ማድረግ፣ በቡድን ሆኖ መቀሰቀስ ወዘተ... ክልክል ናቸው; ማናቸውም የመገናኛ ዘዴ ይዘጋል፤ የሰዓት እላፊ ይታወጃል፤ ዜጎች ለሌላ ዙር በገፍ የሚታሰሩበትና በእስር ቤት የሚሰቃዩበትና የሚገረፉበት ሁኔታ ተግባራዊ ይሆናል። የአግአዚ ጦር በማናቸውም ጊዜ ዜጎችን እንዲገድሉ፣ ያለፍርድ ቤት ትዕዛዝ እንዲይዙ እና በማጎሪያ ጣቢያዎች አስረው እንዲያሰቃዩ አዋጁ ይፈቅድላቸዋል። የሰዓት እላፊ ይታወጃል መንገዶች ይዘጋሉ እና ሌሎች አስከሬ እርምጃዎች ይወሰዳሉ። ሲራጅ ፈርጌሳ በዛሬው ዕለት በሰጠው መግለጫ ጠቅላይ ሚኒስትሩን የሚጨምር ኮማንድ ፖስት መቋቋሙን ገልጾ ወታደሩ ስልጣን እንዳልወሰደ ለተጠየቀው ጥያቄ መልስ በመስጠት አብራርቷል። ቀድሞውንም ቢሆን የመጣውን ትዕዛዝ ከመቀበል ውጭ በራሱ ለመወሰን ችሎታ

የሌለው ኃይለማሪያም አሁን ስልጣን ለቋቋለሁ ባለበት ሁኔታ ወያኔ የጦር አባታዎችና የጸጥታው ካድሬዎች እንዳሻቸው የሚፈነጩበት ፈላጭ ቆራጭ አገዛዝ መሆኑ አያጠራጥርም ተብሏል። አዋጁ የሚኒስትር ምክር ቤቱ ድምጽ አሳልፎት የታወጀ ነው ቢባልም ከቅርብ ጊዜ ወዲህ አገዛዙን እየተፈታተኑ ያሉት የአህያድና የብአዴና ባለስልጣኖች ምን ያህል እንደተቀበሉት የሚታወቅ ነገር የለም። ይህ አረመኔና አስከፊው የሆነው የአስቸኳይ ጊዜ አዋጅ ሊጸድቅ የሚችለው ሁለት ሰባተኛው የሚሆኑ የምክር ቤቱ አባላት ከደገፉት ብቻ ስለሆነ በአህያድና በብአዴን አባላት የተቃውሞ ድምጽ ውድቅ ሊሆን የሚችልበት ሁኔታ አለ በማለት አንዳንድ ወገኖች ቢናገሩም ውጤቱ ምን እንደሆነ የሚታወቀው ምክር ቤቱ ሲሰበሰብ ብቻ መሆኑ ግልጽ ነው። የወያኔ አገዛዝ ከዚህ በፊት ለ 10 ወራት የዘለቀ የአስቸኳይ ጊዜ አዋጅ ማወጃና የሕዝቡን ዲሞክራሲያዊና የፖለቲካ መብት ነፍጎና ከ40 ሺ በላይ የሆኑ ዜጎች በየማኅሪያው አስሮ ለማሰቃየት ቢሞክርም በሁኔታው በወጣቱ ላይ ምሬትና እልህን ወልዶ በከፍተኛ ስሜት ትግሉን ይበልጥ እንዲፋፋም አደረገ እንጅ ያመጣው መፍትሄ አለመኖሩ እየታወቀ አሁን በድጋሜ ማወጃ አገዛዙ ካለፈው አለመማሩን ያሳይል ተብሏል። ባለፈው የአስቸኳይ ጊዜ አዋጅ የኢንትርኔት ሆነ የሰልክ እንዲሁም ሌሎች መገናኛ አገጣጠሞች በመቋረጣቸው አገሪቱ ከፍተኛ የኢኮኖሚ ማጥ ውስጥ የገባች መሆኑ ይታወሳል።

➤ አርብ የካቲት 9 ቀን የወያኔ አገዛዝ የአስቸኳይ ጊዜ አዋጁን በይፋ ከመግለጹ በፊት 101 እስረኞች ከሳቸው ተሰርዞ እንዲፈቱ መወሰኑ ተገልጿል። ከሚፈቱት መካከል በወልቃይት የማንነት ጥያቄ ምክንያት የታሰሩት ኮሎኔል ደመቀ ዘውዱ፤ እንዲሁም በጎንደር ህዝባዊ አመጽ አነሳስተችኋለ በማለት የታሰሩት ንግስት ይርጋ እና ሌሎች ከእሷ ጋር የታሰሩ ዜጎች እንዲሁም ከጥቂት ዓመታት በፊት መፈንቅለ መንግስት ለማድረግ ሞክራችኋል ተብለው የታሰሩት ብ/ጄኔራል ተፈራ ማሞና ብ/ጄ አሳምነው ጽጌ እንደሚገኙበት ተዘግቧል።

➤ የወያኔ አገዛዝ በሕዝብ ላይ የአወጀውን የአስቸኳይ ጊዜ አዋጅ ተከትሎ የእንግሊዝና የካናዳ መንግስት ለዜጎቻቸው ማስጠንቀቂያ የሰጡ መሆናቸው ታውቋል። ከሁለቱም መንግስታት የተሰጡት መግለጫዎች ዜጎች አስፈላጊ ካልሆነ በስተቀር ወደ ኢትዮጵያ እንዳይሄዱ ሲመከሩ በኢትዮጵያ ውስጥ የሚገኙትም በሚንቀሳቀሱበት ወቅት አስፈላጊውን ጥንቃቄ እንዲያደርጉና የባለስልጣኖችን ትዕዛዝ እንዲከታተሉ ይመክራሉ።

➤ የዚምባብዌ ዩኒቨርሲቲ ምክትል ቻንስለር የሆኑት ለቪ ኒያጉራ ለቀድሞፕ ፕሬዚዳንት ባለቤት ለሚሥስ ግሬስ ሙጋቤ በሀሰት የደክተውት ዲግሪ እንዲሰጥ አድርገዋል በማለት በቁጥጥር ስር የተደረገ መሆኑ ታውቋል። በቅርቡ የተቋቋመው የአገሪቱ ጸረ ሙስና ኮሚሽን ባደረገው ማጣራት በ2006 ዓመተ ምህረት ዩኒቨርሲቲው የደክተውት ዲግሪ የተሰጣቸው ሚስስ ሙጋቤ በዩኒቨርሲቲው እንደተማሪ የተመዘገቡበትም ሆነ የወሰዱትን ኮርስና ያገኙት ውጤት የሚያሳይ ምንም ዓይነት መረጃ ባለመገኘቱ የደክተውት ዲግሪ እንዲሰጣቸው ያመቻቹት የዩኒቨርሲቲው ቻንስለር እንዲያዙ አድርጓል። ቻንስለሩ ሰኞ ዕለት ፍርድ ቤት ይቀርባሉ ተብሏል

➤ በሰሜን ናይጄሪያ ሰሜናዊ ግዛት ኮንዱጋ በምትባለው ከተማ በአንድ የአሳ ገበያ ላይ ሶስት አጥፍቶ ጠፊዎች ባፈኑዱት በምብ ምክንያት ቢያንስ 20 ሰዎች መገደላቸውን ፖሊስ ቅዳሜ የካቲት 10 ከሰጠው መግለጫ ማወቅ ተችሏል። አርብ ማታ በተፈጸመው ጥቃት በርካታ ሰዎችም እንደቆሰሉ የተዘገበ ሲሆን ከቆሰሉት መካከል ሆስፒታል ሲደርሱ የሞቱ ሰዎች እንዳሉም ለማወቅ ተችሏል። የናይጄሪያ መንግስት የቦኮ ሃራም እንቅስቃሴ በወታደራዊ ኃይል ጥረት ተዳክሟል በማለት ተደጋጋሚ መግለጫ ቢሰጥም ቡድኑ አሁንም ቢሆን ጥቃት ከማድረስ አለመቆጠቡ እየታየ ነው።

የካቲት 9 ቀን 2010 ዓ.ም.

ርዕስ ዜና

- ወያኔ አስቸኳይ አዋጅ አወጀ ፤ 101 እስረኞችን ለቀቀ
- በግሬት ሥልጣን የለቀቀው ኃይለማሪያም በማን እንደሚተካ አነጋጋሪ እየሆነ ነው
- በወልቂጤ የሞቱት ሰዎች ቁጥር ጨመረ
- የሻሽመኔ እስር ቤት ተቃጠለ
- ሰራተኞቹ ከአዲስ አበባ ውጭ እንዳሄዱ የአሜሪካን ኤምባሲ ጊዜያው ገደብ አወጣ
- በኮንጎና በሩዋንዳ መካከል ወታደራዊ ውጥረት ተፈጥሯል

- በናይጄሪያ የታጠቁ የከብት ዘራፊዎች 40 ሰዎችን ገደሉ
- በኬኔያ አንድ የፓርላማ አባል 6 ሚሊዮን ዶላር ሲያጭበርብሩ ተያዙ
- የግብጽ ወታደራዊ ተቋም በሲና በረሃ ባካሄደው አሰሳ ከ 53 በላይ የሚሆኑ አሸባሪዎችን መግደሉን አስታወቀ

ዝርዝር ዜናዎች

(ዘግይቶ በደረሰው ዜና መሰረት የወያኔ አገዛዝ የአስቸኳይ አዋጅ አውጇል። ዝርዝሩን የወያኔ መከላከያ ሚኒስትር በነገው ዕለት ያብራራል ተብሏል። ከዚህ ጋር ተያይዞ 101 እስረኞች እንዳሉበት ገልጸዋል። በይቅርታ እንዲፈቱ ከተወሰነው መካከል ኮሎኔል ደመቀ ዘውዱ፤ ንግስት ደርጋ፤ ብርጋዴር ጄኔራል ተፈራ ማሞና ብርጋዴር ጄኔራል አሳምነው ጽጌ ይገኙባቸዋል።)

➤ በዛሬው ዕለት የወያኔ ሚኒስትሮች ምክር ቤት ስብሰባ የተካሄደ መሆኑ የሚታወቅ ሲሆን የስብሰባው ውጤት ምን ሊሆን እንደሚችል እየተጠበቀ መሆኑ ታውቋል። ከወያኔ አባላት ውስጥ አዋቂዎች ከተገኘው መረጃ ከሰስት ወር እስከሰድስት ወር የሚቆይ የአስቸኳይ ጊዜ አዋጅ ሊታወጅ እንደሚችል ለማወቅ ተችሏል። የአስቸኳይ ጊዜ አዋጁ ከወታደሩም ሆነ ከጸጥታው ክፍል በተውጣጣ ኮማንድ ፖስት የሚመራ መሆኑ ሲገመት የወያኔ የሲቪል ባለስልጣኖች ይኑሩበት አይኑሩበት የሚታወቅ ነገር የለም ተብሏል። ሰሞኑን በወያኔ ቴሌቪዥን ያለውን የመከላከያ ግዙፍነት የሚያሳይ ወታደራዊ ትርኢት ደጋግሞ መቅረቡ የተስተዋለ ሲሆን ሕዝባዊ አመጹ እየተጠናከረ ከመጣም የአገሪቱ እጣ ፋንታ እንደደቡብ ሱዳን ሊሆን እንደሚችል እና አመጹ ህዝቡን ለሰደትና ለእልቂት እንደሚዳርግ በወያኔ ዜና ማሰራጨያዎች ፕሮፓጋንዳ እየተሰጠ እንደነበር ይታወቃል። ከዚህ ሁሉ በመነሳት የወያኔው ድርጅት ቁጥጥሩንና የበላይነቱን ይዞ ለመቀጠል ወታደራዊ አገዛዝ ሊያውጅ እንደሚችል ብዙዎች ግምታቸውን ሲሰጡ ቆይተዋል። የወያኔው የሚኒስትሮች ምክር ቤት ስብሰባ ውጤት በምሽቱ ሁለት ሰዓት ላይ ሊነገር ይችላል የሚል ግምት አለ።

➤ ይህ በዚህ እንዳለ በትናንትናው ዕለት የመልቂቅያ ከስልጣን የመልቀቅ ጥያቄ ያቀረበው አሻንጉሊቱ ኃይለማሪያም ደሳለኝ ከወራት በፊት በተካሄደ ስብሰባ ላይ በወያኔ ቁኝጮ ባለስልጣኖች ከፍተኛ ዘለፋና ዛቻ ደርሶበት የነበረ መሆኑ ሲታወቅ በሀገሪቱ እየተካሄዱ ላሉት ሕዝባዊ አመጾችና ግድያዎች ተጠያቂ ነኝ በሚል በአደባባይ እንዲናገርም ሲገደድ መቆየቱም ይታወቃል። ከኢህአዴግ የምክር ስብሰባ ወዲህ ሰውየውን ለማውረድ ጥድፊያ የተደረገበት ምክንያት በውል ማወቅ ባይቻልም እርምጃው ወያኔ ለሃያ ሰዓት አመታት በሐገርና በሕዝብ ያደረሰውን ግፍና በደል በሰውየው ላይ

በመላከክ የግፍ አገዛዙን ለመቀጠል እንዲያስችለው የተደረገ ተንኮል መሆኑን በርካቶች ይስማማሉ፡፡
: : በአጭር ጊዜ ውስጥ የሚተካውን ሰው ማወቅ ባይቻልም ከአገሪቱ ተጨባጭ የፖለቲካ ሁኔታ
በመነሳት የተለያዩ ግምቶች የሚሰጡ በርካታ ናቸው። ከግምቶቹ መካከል አንደኛው በአሮሚያ
አካባቢ እየከረረ በመሄድ ላይ የሚገኘውን የሕዝባዊ አመጽ ለማለዘብ ለማ መገርሳን ሊሰይም
ይችላል የሚል ሲሆን ሁለተኛ የወያኔው ቁምጮ ደብረጽዮን ሰስተኛው ደግሞ እንደኃይለማሪያም
ዓይነቱ ታማኝ አሸከር የሆነ ግን ከሌላ ብሔረሰብ የሆነ ሊሆን ይችላል የሚል ነው። ደብረ ጽዮን
የወያኔው ድርጅት መሪ እንዲሆን በማድረግ ሁኔታው ቀደም ብሎ እንዲመቻቸ የተደረገ መሆኑ
የሚገልጹ ወገኖች የአገዛዙ ፍጹም የሆነ ፈላጭ ቆራጭ አገዛዝ በማስፈን የወያኔን የገዢነት ሚና
መቀጠል ዋናው አማራጭ ሳይሆን አይቀርም በማለት እየተናገሩ ይገኛሉ። የጠቅላይ ሚኒስትርነቱን
ስልጣን ለለማ መገርሳ ቢሰጥ ወያኔም እንደ ኃይለማሪያ ታዛዥ ለሆነ ሌላ ሰው ቢሰጥ የወያኔ
ባለስልጣኖች የሚፈልጉትን ለመፈጸምና የበላይነቱን ይዞ ለመዘለቅ ሊሰጥ ስለሚችል ከሁሉም
አማራጮች የደብረጽዮን ሹመት ሚዛን ሊደፋ እንደሚችል ብዙዎች ይናገራሉ።

➤ በትናንትናው ዕለት በወልቂጤ ከተማ የተደረገውን የተቃውሞ ስልፍ ለመበተን ከየአቅጣጫው
የመጣው የወያኔ አግአዚ ጦር በከፈተው የተኩስ እሩምታ በርካታ ዜጎች ጉዳት የደረሰባቸው መሆኑ
የተዘገበ ሲሆን በዛሬው ዕለት ባገኘነው መረጃ ቢያንስ ስድስት የሚሆኑ ዜጎች ህይወታቸውን ያጡ
መሆናቸውን ለማወቅ ተችሏል። በተወሰነ ንብረቶች ላይም ጉዳት ደርሷል ተብሏል። ከ 30 ሺ በላይ
የሚሆን ነዋሪ የሚገኝባት ወልቂጤ ባለፈት ጥቂት ቀናት ህዝባዊ አመጽ ሲካሄድባት የቆየች ሲሆን
ፍጹም በሆነ የሰላማዊ መንገድ ሲካሄድ የቆየውን አመጽ የወያኔ አግአዚ ጦር በወሰደው አረመኔያዊ
እርምጃ ህይወት ሊጠፋና ንብረት ሊወድም ችሏል ተብሏል።

➤ የሻሸመኔ እስር ቤት በእሳት መጋዮቱና ጨርሶ የወደመ ፋና የተባለው የወያኔው ድርጅት የዜና ተቋም
ገልጿል። በእሳቱ ቃጠሎ በቅጥር ግቢ ውስጥ ያሉትን ቤቶች ያቃጠለ ሲሆን አንድ ሰው መሞቱንና
ሌሎች ሶስት ሰዎች መጎዳታቸውን ጨምሮ ዘግቧል። የእሳቱ መንስኤ እየተመረመረ ነው የሚል
ምክንያት ይሰጥ እንጂ የከተማው ወጣቶች እስረኞችን ካስፈቱ በኋላ እንዳቃጠሉት ይነገራል።

➤ አዲስ አበባ የሚገኘው የዩናይትድ ስቴትስ ሰራተኞች ከአዲስ አበባ ውጭ እንዳይንቀሳቀሱ ጊዜያዊ
ግደባ ያደረገ መሆኑን ገልጿል። ከዚህ በተረፈ ኤምባሲው ዜጎቹ በየጊዜው የሚወጡትን ዜናዎች

እንዲከታተሉ፤ ከትልላቅ ሰብሰባዎችና ከተቃውሞ ሰልፎች እንዲርቁ፤ የግላቸውን ጸጥታ እንዲጠብቁና የአካባቢያቸውን ሁኔታ በጥንቃቄ እንዲቃኙ ከገለጸ በኋላ የኢትዮጵያ ሁኔታ አስጊ ስለሆነ ካለማስጠንቀቂያ ሊፈነዳ እንደሚችል በአይምሯቸው እንዲይዙ መከራ።

➤ በሩዋንዳና በኮንጎ መካከል ያለው ግንኙነት እየተባለሽ መሄዱ ታውቋል። ሰሞኑን የሩዋንዳና የኮንጎን ድንበር ጥሰው የመጡ የኮንጎ ወታደሮች ያካሄዱትን ጥቃት የሩዋንዳ ወታደሮች የተቋቋሙ መሆኑንና በዚህም ሶስት የኮንጎ ወታደሮች የተገደሉ መሆናቸውን የሩዋንዳ መንግስት ቃል አቀባይ ተናገሯል። የኮንጎ ባለስልጣኖች በበኩላቸው ወሰን ጥሰው የመጡት የሩዋንዳ ወታደሮች ናቸው ካሉ በኋላ በተፈጠረው ግጭት ከሁለቱም በኩል ጉዳት መድረሱን አምነዋል። በወሰን አካባቢ ግጭቶች እየጨመረ በመምጣታቸው መበሁለት አገሮች መካከል ያለውን ግንኙነት እያበላሸውና ውጥረቱን ከፍ እያደረገው እንደሄደ ታዛቢዎች እየተናገሩ ይገኛሉ።

➤ በሰሜናዊ ናይጄሪያ ዛማፋራ በተባለው ግዛት ውስጥ የታጠቁ የከብት ዘራፊዎች ባካሄዱት ጥቃት ቢያንስ 40 ሰዎች የገደሉ መሆናቸው ተገልጿል። በጥቃቱ ነዋሪዎች በርካታ ከብት የተዘረፈባቸው ሲሆን ከሞቱት በተጨማሪ ቁጥራቸው በውል ያልታወቀ ሰዎችም መቁሰላቸው ታውቋል። በሰሜን ናይጄሪያ ግዛት በገበሬዎችና በአርብቶ አደሮች መካከል የግጦሽ መሬትን ለመቆጣጠር የጊዜው የእርስ በርስ ግጭቶች መኖራቸውንና ጉዳት ማድረሳቸውን የሚገልጹ ሰዎች ባለፈው አንድ ወር ጊዜ ብቻ በአካባቢው 168 ሰዎች ህይወታቸው ያለፈ መሆኑ ይናገራሉ።

➤ አንድ የኬኒያ ፓርላማ አባል 6 ሚሊዮን ዶላር የሚገመት የሀሰት የግምጃ ቤት ሰነድ (Treasury bills) ለመሸጥ ሲሞክሩ ተይዘው በቁጥጥር ስር እንዲውሉ የተደረጉ መሆናቸው ታውቋል። የኬኒያ የማዕከላዊ ባንክ ኃላፊ ለዜና ምንጮች እንደገለጹት ግለሰቡ ከሁለት ግብረአባቶቻቸው ጋር ሆነው የሀሰት የግምጃ ቤት ሰነዱን ወደ ገንዘብ ለመለወጥ ሙከራ ባደረጉበት ጊዜ በጸጥታ ኃይሎች ሊያዙ ችለዋል ተብሏል። ከቅርብ ጊዜ ወዲህ ከኬኒያ ባለስልጣኖች ጋር አለመሳማማት የነበራቸው እኝህ የኬኒያው የፓርላማ አባል በማጭበርበር ወንጀል በቅርቡ ፍርድ ቤት ይቀርባሉ ተብሎ ይጠበቃል።

➤ የግብጽ መንግስት በሲና በረሃ ለአንድ ሳምንት ያህል ባካሄደው አሰሳ 53 አሸባሪዎችን የገደለ መሆኑንና 680 የሚሆኑ ሰዎች በቁጥጥር ስር ያደረገ መሆኑን ገልጿል።፤ ባለፈው ሳምንት አርብ የተጀመረውና የምድር ጦር የባህር ኃይልና የአየር ኃይሎችን ያሳተፈ ይህ አሰሳ ለሚቀጥሉት ሶስት

ወራት የሚቀጥል መሆኑንም ታውቋል። የጦር ኃይሎች ባካሄዱት የአንድ ሳምንት አሰሳ ከ 1000 ኪሎግራም በላይ የሚመዘኑ ፈንጅዎችን ያጠፉ መሆናቸውና ሶስት መቶ ሰባ ስምንት የሚሆኑ የአሸባሪዎች መደበቂያዎችን ያወደሙ መሆኑም ተነግሯል።

የካቲት 8 ቀን 2010 ዓ.ም.

ርዕስ ዜና

- ኃይለ ማርያም ደሳለኝ የስልጣን መልቀቂያ ጥያቄ አቀረበ
- ሕዝባዊ አመጸ በየቦታው ቀጥሏል
- ባለፉት 27 ዓመታት በወያኔ ታስረው የሚሰቃዩት በብዙ ሺ የሚቆጠሩ ዜጎችና መዳረሻቸው የጠፋው የኢሕአፓ አባላት ጭምር አለምንም ቅድመ ሁኔታ በአስቸኳይ እንዲፈቱ ተጠየቀ
- የደቡብ አፍሪካው ፕሬዚዳንት ሚስተር ዙማ ስልጣናቸውን ለቀቁ፣ በቅርቡ የተመረጡት የፓርቲው መሪ ስልጣኑን ተረከቡ
- የዚምባብዌ የተቃዋሚ ፓርቲ መሪ በህመም ምክንያት ከዚህ ዓለም ተለዩ

ዝርዝር ዜናዎች

➤ የወያኔው ድርጅት ተላላኪና አሸከር ተብሎ ሲጠራ የቆየው ጠቅላይ ሚኒስትር ተብየው ኃይለማርያም ደሳለኝ ከፓርቲው መሪነትና ከጠቅላይ ሚኒስትር ሥልጣን የለቀቀ መሆኑን በወያኔ የመገናኛ አውታሮች አማካይነት በቀጥታ ባስተላለፈው የቪዲዮ መልእክት ገልጿል። የስልጣን መልቀቂያውን ጥያቄ የወከለው ድርጅት ደህዴኦድ እና የኢሕአዴግ ስራ አስፈጻሚ ኮሚቴዎች የተቀበሉት መሆኑን ገልጾ የወያኔው ጭምብል ድርጅት ምክር ቤትና የወያኔው ፓርላማ ጥያቄውን ተቀብለው እንደሚያጸድቁት ያለውን ተስፋ ገልጿል። ይህ እስከሚሆን ድረስም ቦታውን ይዞ እንደሚቀጥል ጠቁሟል። ኃይለማርያም ከስልጣን ለመሰናበቱ ምክንያቱ ምን እንደሆነ ሲገልጽ በአገክሪቱ ውስጥ የተከሰተው አሳሳቢ ሁኔታ እልባት እንዲያገኝ የመፍትሄው አካል ለመሆን በመፈለጉ መሆኑን ገልጾ ስልጣን የለቀቀው በገዛ ፈቃዱና ፍላጎቱ እንደሆነም አብራርቷል። ኃይለማርያም ደሳለኝ ምክትል ጠቅላይ ሚኒስትር ሆኖ በወያኔ የተሾመው ከ 2002 ምርጫ በኋላ ሲሆን መለስ ታሞ ከሞተ በኋላ በመስከረም 2004 ዓ.ም. የጠቅላይ ሚኒስትርነቱን ሥልጣን የወሰደ መሆኑ

ይታወቃል። ኃይለ ማርያም ምንም እንኳን የወያኔ ታማኝ አሽከር በመሆን ለመስራት የሞከረ ቢሆንም የጠቅላይ ሚኒስትርነቱን ስልጣን በያዘበት ወቅት ብዙዎች የወያኔው ድርጅት ባለስልጣኖችን ያላሰደሰተ መሆኑና በስሩም ሶስት ም/ጠቅላይ ሚኒስትሮች እንደተሾሙበት ይታወቃል። ባለፉት ጥቂት ዓመታት ኃይለማሪያም የወያኔ ባለስልጣኖችን ፍላጎት ሲያሟላና ትዕዛዛቸውን ሲያከብር የቆየ ቢሆንም ዋና ዋናዎቹ የወያኔ ባለስልጣኖች ግለሰቡ ሥልጣኑን እንዲለቅ ከፍተኛ ግፊት ሲያደርጉበት እንደነበር ይፋ ባልሆነ መንገድ ሲሰራጩ ከነበሩ ዜናዎች ማወቅ ተችሏል። ኃይለ ማርያም ሥልጣን ለመልቀቅ ጥያቄ ያቀረበው በራሱ ፍላጎትና ፈቃድ ነው ቢልም ግፊቱ ችሎታ የለህም ልቀቅ በማለት በፊት ለፊት ከሚናገሩ የወያኔ ባለስልጣኖች እንደመጣ ውስጠ አዋቂዎች እየተናገሩ ይገኛሉ። ኃይለማሪያም ከስልጣኑ ከተነሳ በወያኔው ህግ መሰረት የሚተካው በም/ጠቅላይ ሚኒስትር ቦታ ያለው ደመቀ መኮንን ሲሆን ኃይለማርያም ግን የኢህአዴግ ምክር ቤት ተሰብስቦ ሌላ ጠቅላይ ሚኒስትር እስኪመርጥ ድረስ በቦታው ላይ እንደሚቆይ ተናግሯል። ማን ይተካው የሚለውን ጥያቄ ለመመለስ ከመላ ምት በስተቀር ትክክለኛ መልስ የሚያስቸግር የሚያስቸግር ቢሆንም ወያኔ እየተፋፋመ በመሄድ ላይ የሚገኘውን ሕዝባዊ እንቅስቃሴ ለመግታት ከፍተኛ ወታደራዊ መኮንኖች የሚገኙበት ጊዜያዊ የአደራ መንግስት በሚል ሽፋን አቋቁሞ የአስቸኳይ ጊዜ አዋጅ ሊያውጅ ይችላሉ የሚል መላምቶች እየተሰራጩ ናቸው። ለማንኛውም በዛሬው ቀን ደህዴን እና የኢህአዴግ ማዕከላዊ አካላት የሚሰበቡ መሆናቸው የተነገረ ሲሆን በነገው ዕለትም የወያኔው ፓርላማ አስቸኳይ ስብሰባ የጠራ መሆኑ ታውቋል። የኢህአዴግ ምክር ቤት ባስቸኳይ የተጠራ መሆኑን አንዳንድ ወገኖች ቢጠቅሱም መቼ ሊሆን እንደሚችል አልታወቀም ። በነገው ዕለትም የወያኔው የሚኒስትሮች ምክር ቤት ተሰብስቦ የአስቸኳይ ጊዜ አዋጅ ለማወጅ እቅድ እንዳለ ውስጠ አዋቂዎች እየተናገሩ ይገኛሉ። በንጉሱ ዘመን ጠቅላይ ሚኒስትር አክሊሉ ሀብተወልድ ሥልጣን የለቀቁት ከ1966 ሕዝባዊ እንቅስቃሴ በኋላ መሆኑ ሲታወቅ ከየካቲት 5 ጀምሮ በአገሪቱ የተለያዩ ክፍሎች የተቀጣጠለው አመጽ ኃይለማርያምን ስልጣን እንዲለቅ ማድረግ ታሪክ ራሷን ትደግማለች የሚለውን አባባል ትክክለኛነት ይገልጻል።

➤ ሰሞኑን ለሦስት ቀናት የተጠራው የገበያና የሥራ ማቆም አመጽ በዛሬው እለትም ቀጥሎ የዋለ መሆኑ ታውቋል። ሐሙስ የካቲት 8 ቀን በቡራዩ፣ በወሊሶ፣ በነቀምት፣ በጂማ፣ በሀረማያ፣ ወዘተ. ገበያም፣ መደብሮች፣ ትምህርት ቤቶችና ሌሎች መስሪያ ቤቶች ተዘግተው መዋላቸውን ተገንዝበናል። ትላንት የተጀመረው የወልቂጤ ከተማ ሕዝባዊ እንቅስቃሴም እንሰከ ዛሬ መቀጠሉን ከአካባቢው ከደረሰን መረጃ ለማወቅ የተቻለ ሲሆን ዛሬ እስከ ግማሽ ቀን በከተማዋ ሙሉ በሙሉ ምንም

ዓይነት የተሽከርካሪ እንቅስቃሴ አለመኖሩና ሆቴሎችና መደብሮች ተዘግተው መዋላቸውን ማወቅ ተችሏል። ትናንት ሌሊት በተቃዋሚ ዜጎች የተዘጋውን መንገድ ለመክፈት የአካባቢው የፖሊስና የወያኔ የስለላ ሠራተኞች ሞክረው በሕዝባዊ ተቃዋሚ በመክሸፉ ዛሬ ከተማዋን አቋርጦ በሚያልፈው መንገድ ላይ ምንም ዓይነት የተሽከርካሪ እንቅስቃሴ አለመኖሩን መገንዘብ ተችሏል። ዛሬ እኩለ-ቀን ላይ በወልቂጤ ወያኔ በሁለት አቅጣጫ ማለትም ከጠላይና ከአዲስ አበባ አረመኔውን የአጋዚ ጦሩን በማዘመት የተኩስ እሩምታ ከፍቶ በበርካታ ዜጎች ላይ ጉዳት አድርጏል። ይህ ዘገባ እስከ ተጠናክረበት ድረስ አንድ ወጣት መገደሉንና ለጊዜው ቁጥራቸው የማይታወቅ ዜጎች መቁሰላቸው ታውቋል። በሸዋ ሮቢት ተቃውሞ የተቀጣጠለ ሲሆን ከአግአዚ ጦር ጋር ግጭት ተፈጥሮ ሶስት የአግአዚ ወታደሮች የተገደሉ መሆናቸውም ይነገራል። በትናንትናው ምሽትም ለአቶ በቀለ ገርባ አቀባበል አድርገው ከአዳማ/ናዝሬትየተመለሱ ወጣቶች አዲስ አበባ ሲደርሱ በወታደሮች ተይዘው የታሰሩ መሆናቸውን የደረሰው ዜና ይገልጻል።

➤ ለረዥም ዓመታት ያለጥፋታቸው በወያኔ እስር ቤት ሲሰቃዩ የነበሩ ዜጎች በሰሞኑ ህዝባዊ አመጽ ግፊት መፈታታቸው ያስደስተው ሕዝብ በየቦታው ደስታውን እየገለጸ ሲሆን በአሁኑ ወቅት እስር ቤት የሚገኙት ከ40 እስከ 60 ሺ የሚገመቱ የፖለቲካ እስረኞች ያለምንም ቅድመ ሁኔታ እንዲፈቱ ከየአቅጣጫው ጥሪ እየቀረበ መሆኑ ታውቋል። በወልቃይት የማንነት ጥያቄ ምክንያት በተነሳው ሕዝባዊ አመጽ በእስር ቤት እየተሰቃዩ ያሉት እንደ ትዕግስት ይርጋ በትናንትናው ዕለት ከሌሎች ጋር መፈታት ሲገባቸው ፍርድ ቤት ሲጉላሉ እንደነበር ማወቅ ተችሏል። ወያኔ በቆየበት የሃያ ሰባት ዓመት የስልጣን እድሜ በብዙ ሺ የሚቀጠሩ እስረኞች በተለያዩ እስር ቤቶችን የጉድጓድ ማፈኛዎች እየተሰቃዩ ያሉ ሲሆን ወያኔ ስልጣን ላይ ሲቆናጠጥ ይዞ ወደ ትግራይ የወሰዳቸውና በተከታዮችም ዓመታት ከየቦታው አፍሶ ወስዶ መዳረሻቸውን ያጠፋ የኢሕአፓ አባላት በወያኔ እስር ቤት ውስጥ እየተሰቃዩ ካሉ መካከል ናቸው።

➤ በትናንትናው ዕለት የደቡብ አፍሪካው ጃኩብ ዙማ ስልጣናቸውን መልቀቃቸው የገለጹ ሲሆን ሐሙስ የካቲት 8 ቀን 2010 የደቡብ አፍሪካ ምክር ቤት አዲሱን የፓርቲ መሪ ሚስተር ሲሪል ራማፎሳን የአገሪቱ ፕሬዚዳንት አድርጎ መርጧቸዋል። በምክር ቤት የሌሎች የተቃዋሚ ፓርቲ አባላት ሌላ እጩ ባለማቅረባቸው ምክንያት ራማፎሳ ብቸኛ ተወዳዳሪ ነበሩ። ራማፎሳ በፓርላማው ከተመረጡ በኋላ ባደረጉት ንግግር የደቡብ አፍሪካን ሕዝብ ምሬት ውስጥ ላለመክተት የተቻለኝን

ያህል እጥራለሁ፤ ሙስናን በቅርብ የምከታተለው ሥራዬ ይሆናል ብለዋል። በደቡብ አፍሪካ ብሄራዊ ምርጫ የሚካሄደው በሚቀጥለው ዓመት ሲሆን እስከዚያው በስልጣን ላይ ይቆያሉ ተብሏል።

➤ የዚምባብዌ የተቃዋሚ ፓርቲ የነበሩትና የቀድሞ ፕሬዚዳንት የሙጋቤ ዋና ተቀናቃኝ የነበሩት ሚስተር ሞርጋን ሳቫንግራይ ባደረገው የካንሰር ህመም ምክንት በ65 ዓመታቸው በደቡብ አፍሪካ ከተማ ጆሃንዘበርግ ውስጥ አርፈዋል። እሳቸው በማረፋቸው ምክንያት የተቃዋሚ ፓርቲ ችግር ላይ እንደሆነ ብዙዎች እየተናገሩ ይገኛሉ። ሚቹ ይመሩት የነበረው ሙቭመንት ፎር ዴሞክራቲክ ቼንጅ (Movement for Democratic Change) የተባለው ፓርቲ ምክትል ፕሬዚዳንት ኔልሰን ቻሚሳ ባደረጉት ግግር የፓርቲው መሪ ቢሞቱም ፓርቲው በደህና ሁኔታ ላይ እንደሚገኝ ተናግረዋል። በቅርቡ ሙጋቤን የተኩት የዚምባብዌ ፕሬዚዳንት ምናንጓጓ ለሚቹ ቤተሰቦች የሀዘን መግለጫ ያስተላለፉ ከመሆናቸው በላይ በ2011 የሚካሄደው ጠቅላላ ምርጫ ነጻና ርቱዓዊ ይሆናል በሚል ማረጋገጫ ሰጥተዋል።

የካቲት 07 2018 ዓ.ም.

ርዕስ ዜና

- በተከታታይ ሕዝባዊ ተቃውሞ የተወጠረው የወያኔ አገዛዝ ለረዥም ጊዜ በእስር እያስቃዩ ያቆያቸውን ዜጎች ለቀቀ
- ወያኔ የኃይል እርምጃ ቢጠቀምም የገበያ ማዕቀብና ሕዝባዊ እንቅስቃሴውን ሊገታ አልቻለም
- በአማራው አካባቢ የታሰሩ ዜጎች አለምንም ቅድመ ሁኔታ ባስቸኳይ ካልተፈቱ የሙት ከተማ አድማና ሕዝባዊ የተቃውሞ እንቅስቃሴ የሚደረግ መሆኑን አስተባባሪዎች አሳወቁ
- የደቡብ አፍሪካ ፕሬዚዳንት የፓርቲው ማዕከላዊ ኮሚቴ የወሰነውን ውሳኔ ተቃወሙ
- ለሊቢያ የፖለቲካ መፍትሄ ለማግኘት ቀላል አለመሆኑን በተመድ ስር የተቋቋመው አጥኝ ቡድን ገለጸ

ዝርዝር ዜናዎች

➤ ከሰኞ የካቲት 5 ጀምሮ በተለያዩ ከተሞች በተደረጉት የሙት ከተማ አድማና የሕዝባዊ አመጽ እንቅስቃሴዎች በመገደድ የወያኔ አገዛዝ ለረጅም ጊዜ አስሮ ሲያሰቃያቸው የነበሩ የፖለቲካ ድርጅቶችና የሃይማኖት መሪዎችን እንዲሁም ታዋቂ ጋዜጠኞችንና ሌሎች ታጋዮች የፈታ መሆኑ ታውቋል። ማክሰኞ የካቲት ስድስት ቀን ከቀጥሮ በኋላ አቶ በቀለ ገርባ፤ አቶ ጉርሜሳ አያና፤ አቶ አዲሱ ቡላላ፤ አቶ ደጀኔ ጣፋ፤ አቶ ጌቱ ጋሩማ፤ አቶ ተስፋዬ ሊበንና አቶ በየነ ሩዳን ከእስር የተለቀቁ ሲሆን በዛሬው ዕለት በአገዛዝ ከተፈቱት መካከልም የሙስሊሙ መፍትሔ አፈላላጊ አባላት አህመዲን ጀበል፤ መሃመድ አባ፤ ካሊድ ኢብራሂምና አህመድ ሙስጠፋ፤ እንዲሁም ቀደም ብሎ ጥፋተኛ ነን በማለት የይቅርታ ሰነድ እንዲፈርሙ ተጠይቀው አሻፈረኝ በማለታቸው እንደገና ወደ እስር ቤት የተወሰዱት አንዱ ዓለም አራጌ፤ እስክንድር ደስታና አበበ ቀስቶ(ክንፈ ሚካኤል አበበ)፤ በተጨማሪም ጋዜጠኛ ውብሸት ታየ፤ ናትናኤል መኮንን፤ አኬሎ አኳይ አቻላ፤ አርቲስ ሰና ሰሎሞን፤ እማዋይሽ ዓለሙ እና በተለያዩ ጊዜያት የታሰሩ የፖለቲካ እስረኞች ይገኙበታል። እስረኞቹ ሲለቀቁ በአዲስ አበባም ሆነ በሌሎች ከተሞች ቁጥሩ እጅግ ከፍተኛ የሆነ ሕዝብ የደሰታ አቀባበል አድርጎላቸዋል። አቶ በቀለ ገርባ በትናንትናው ዕለት ከፍተኛ ህዝብ አጅቧቸው ወደ አዳማ/ናዝሬት የተጓዙ ሲሆን በዛሬውም ቀን በአዳማ ስታዲዮም ከተለያዩ ቦታዎች የመጡ ቁጥራቸው እጅግ ከፍተኛ የሆነ ዜጎች በተገኙበት ንግግር አድርገዋል። አቶ በቀለ በትናንትናው ዕለት ከእስር ሲፈቱ ለዜና ምንጮች በሰጡት አጭር መግለጫ በእስር ቤት የሚሰቃዩት ዜጎች ቁጥር በብዙ ሺ የሚቆጠር መሆኑን ጠቅሰው እስካሁን የተፈታው ኢምንት ስለሆነ ሁሉም እንዲፈቱ መታገል ያስፈልጋል ብለዋል። የሰማንያ ዓመት አዛውንት ሳይቀሩ በእስር እየተሰቃዩ መሆናቸውም ጠቅሰዋል። በተለምዶ ዞን 9 ተብሎ የሚጠራው የጠማሪያን ቡድን አባላትም በዛሬው ቀን ከሳቸው የተሻረ መሆኑን የወያኔው አቃቤ ህግ ገልጿል ተብሏል።

➤ ሰኞ የተጀመረው የገበያ ማዕቀብና ሕዝባዊ አመጽ ገበያዎችን፣ የመጓጓዣ እንቅስቃሴዎችን፣ ትምህርት ቤቶችን፣ ሆቴሎችን፣ የምግብ ቤቶችንና ሸቀጣ ሸቀጥ መሸጫ መድብሮችን ሙሉ በሙሉ በመዘጋት በተለያዩ ቦታዎች አድማው በተሳካ ሁኔታ የተካሄደ መሆኑን ከሚደርሱ መረጃዎች መገንዘብ ተችሏል። በአንዳንድ ቦታዎች ሕዝባዊ አመጹን ለማስቆም የወያኔ አመራር አባላት የአጋዚንና የፌደራል ፖሊስን በማሰማራት የአድማው አስተባባሪ ናቸው ተብለው የሚጠረጠሩ ሰዎችን በማሰርና በመግደል እርምጃ ለመውሰድ ቢሞክርም የተጀመረው ተቃውሞ እንዳውም ወደ ሕዝባዊ አመጽ ተለወጠ እንጅ እንደተመኙት ሊከሸፍ አለመቻሉ ታውቋል። በርካታ ወጣቶች መገደላቸውና መታሰራቸው ይነገራል። ከአሁኑ ጀምሮ በተለያዩ ከተሞች ከ 17 በላይ የሚሆኑ ሰዎች

የተገደሉ መሆናቸውን አንዳንድ ምንጮች ገልጸዋል፤ የአግአዚ ወታደሮች አጉልቶ በተባለው ቀበሌ ውስጥ 2 ሰዎችን ሲገድሉ እንዲሁም በውልንጭቲ ሁለት በጅማ ሌሎች ሁለት ሰዎች በትናንትና በዛሬው ቀን ተገድለዋል። ታናንት ማክሰኞ ወደ አዲስ አበባ መውጫያና መግቢያዎ የሆኑ አራቱም በሮች ዝግ ሆነው መዋላቸውና በርካታ አገር አቋራጭ አውቶበሶች፣ እረጃጅም የጭነት ካዮኖችና አነስተኛ መኪናዎች በየመንገዱ እዲቆሙ መገደዳቸውን ለማወቅ ተችሏል። በዛሬው እለትም በበርካታ አካባቢዎች የንግድ፣ የግልና የመንግስት ሥራዎች፣ ትምህርት ቤቶች፣ የመጓጓዣ እንቅስቃሴ ዝግ ሆነው መዋላቸውን ተገንዝበናል። የተወሰኑ የፖለቲካ እስረኞች በመፈታታቸው ምክንያት በብዙ ቦታዎች አመጹ ወደ ደስታ የተለወጠ ቢሆንም በአንድንዳንድ ቦታዎች ግን አሁንም መቀጠሉ ታውቋል። በወልቂጤ ከተማ በዛሬው እለት አመጹ እንደ አዲስ መቀጣጠሉንና ከተማዋ ጭጭ እርጭ ብላ መዋሏን የደረሰን ዘገባ ያስረዳል። በወልቂጤ የተጀመረውን እንቅስቃሴን ለማሰናከል የሀገር ሽማግሌዎችና ታዋቂ ግለሰቦች በጉዳዩ ጣልቃ ገብተው የተጀመረው አመጽ እንዲቆም ሙከራ የተደረገ ቢሆንም ውጤት አልባ መሆኑ ታውቋል። ለሦስት ቀን የተጠራው አድማ ማጠናቀቂያው ዛሬ መሆኑ አስተባባሪዎቹ በማህበራዊ ሚዲያና በሌሎች መንገዶች መልእክት ማስተላለፋቸው የሚታወቅ ሲሆን የታሰሩት እስረኞች በሙሉ እስካልተፈቱ ድረስ አመጹ የሚቀጥል መሆኑን አንዳንድ ወገኖች መልእክት እያስተላለፉ ይገኛሉ። በአማራው አካባቢ ያሉ የተቃውሞ አስተባባሪዎች እነ ኮሎኔል ደመቀ፣ ንግስት ይርጋና ሌሎች ወገኖች በመሉ በአጭር ጊዜ ውስጥ ከሳቸው ተሰርዞ ካለምንም ቅደመ ሁኔታ ካልተፈቱ ትግሉ ተጠናክሮ የሚቀጥል መሆኑን የሚያስጠነቅቅ መልእክት ያስተላለፉ መሆናቸውን ማወቅ ተችሏል። ይህን ሕዝባዊ አመጽ ሁሉም የኢትዮጵያ ሕዝብ ሊቀላቀለው ይገባል በማለት የሚገልጹ ወገኖች የእንቅስቃሴው ዋና ጥያቄዎች “ሁሉም የፖለቲካ እስረኞች ይፈቱ፣ ዘራፊዎች ለህግ ይቅረቡ፣ ወያኔ ይወገድ፣ ወዘተ.” የሚሉት መሪ ሀሳቦች ከፍ ባለ ድምጽ ሊስተጋቡ ይገባል ይላሉ። ከተሞችን ሁሉ የሙት ከተማ በማድረግ ሕዝባዊ አመጹን ማቀነባበርና ማስተባበር የሁሉም ሀገር ወዳድ ዜጋ ግዴታ መሆኑን የሚናገሩ በርካታ ናቸው።

➤ የደቡብ አፍሪካ ፕሬዚዳንት ሚስተር ዙማ ረቡሶ የካቲት 7 ቀን በሰጡት ጋዜጣዊ መግለጫ ምንም ጥፋት ያላጠፉ መሆናቸውን ጠቅሰው የፓርቲው ማዕከላዊ ኮሚቴ የወሰነውን ውሳኔ እንደማይቀበሉ በይፋ ተናግረዋል። የፓርቲው አንዳንድ ባለስልጣኖች በደል እንደፈጸሙባቸው ተናገረው ቀሪውን የስልጣን ዘመን ለመጨረስ እድል ሊሰጣቸው ይገባል ብለዋል። ዙማ በአቋማቸው ከጸኑ በቅርቡ የደቡብ አፍሪካ ምክር ቤት ተሰብስቦ በውሳኔ ከስልጣን እንደሚያነሳቸው ይጠበቃል። ከተወሰነ ጊዜ

በኋላ ሌላ መግለጫ እንደሚሰጡ በሰጡት መግለጫ የጠቁሙ ሲሆን ምናልባትም በዚህኛው ላይ ስልጣን መልቀቃቸውን ሊናገሩ ይችላሉ ተብሏል። ዛሬ ረቡዕ ፖሊስ የሚሰተር ዙማ የንግድ ሽሪክ በመሆን ገንዘብ በመዘረፍ ላይ የነበሩትን ግለሰቦች ቤቶ የበረበረ መሆንና አንዳንዶቹንም ያሰረ መሆኑ ተነግሯል። ቤታቸው ከተፈተሸባቸው መካከል በደቡብ አፍሪካ ከፍተኛ የንግድና የሥራ ተቋሞች ባለቤትና ከፕሬዚዳንቱ ጋር ቅርበት ያለው ጉብታ የተባለው ቤት ስብ አባላት እንደሚገኙበት ታውቋል።

➤ የተባበሩት መንግስታት ድርጅት የኤክስፐርቶች ቡድን ለድርጅቱ ባቀረበው ዘገባ በሊቢያ ያለው የፕለቲካ ሁኔታ በቅርቡ መፍትሄ ሊያገኝ እንደማይችል ገልጿል። በተለያዩ ቡድኖች የሚካሄደው ወታደራዊ እንቅስቃሴ አስቸጋሪ ሁኔታን እየፈጠረ በመሆኑንና የእነዚህ ቡድኖች ፍላጎትና ዓላማ ሊመሳሰል ባለመቻሉ በአጭር ጊዜ ውስጥ የፖለቲካ መፍትሄ ለማግኘት አዳጋች ይሆናል ብሏል። በሱዳንና በቻድ ውስጥ ያሉ አማጽያን በሊቢያ ውስጥ በሚያደርጉት እንቅስቃሴ ምክንያት በሊቢያ ውስጥ መረጋጋት ሊፈጠር እንዳልቻለ ቡድኑ በዘገባው ገልጿል። በተጨማሪም የህዝብ ገንዘብ ማባከን፤ የሊቢያን ኢኮኖሚ በሚገባው መንገድ አለመምራት በሕዝቡ ዘንድ ምሬትንና በመሪዎች ላይ እምነት የማጣት ዝንባሌ በመፍጠሩ ስምምነት ሊፈጠር አልቻለም የሚል መደምደሚያ ላይ ደርሷል።

የካቲት 6 ቀን 2010 ዓ.ም.

ርዕስ ዜና

- እነ አቶ በቀለ ገርባ በሕዝባዊ ትግል ተጽእኖ ከእስር ተለቀቁ
- የሙት ከተማ አድማና ሕዝባዊ አመጾች ለሁለተኛ ቀን በተለያዩ ከተሞች ተደረጉ
- የአህዴድ ዋና ጸሐፊ ወጣቶች አመጹን እንዲያቋርጡ ጠየቀ
- እነ ኮሎኔል ደመቀና ንግስት ይርጋ ከእስር ከሚለቀቁት መካከል አይደሉም ተባለ
- የደቡብ አፍሪካ ገዥ ፓርቲ የአፍሪካ ብሔራዊ ኮንግራስ የማዕከላዊ ኮሚቴ ሚስተር ዙማ ከሥልጣን እንዲነሱ ወሰነ
- በናይጄሪያ የተስፋፋው የወረርሽኝ በሽታ በርካታ ሰዎችን ገደለ
- 40 የሚሆኑ የሰብአዊ መብትና የህግ ባለሙያዎች ድርጅቶች በቅርቡ በግብጽ የሚካሄደው አገራዊ ምርጫ ነጻና ፍትሃዊ አይደለም በማለት አወገዙ

ዝርዝር ዜናዎች

- አቶ በቀለ ገርባን ጨምሮ አብረዋቸው የታሰሩት ሰባት እስረኞች የተፈቱ መሆናቸው በወያኔ ዜና ማሰራጨዎች ማምሻውን ተነግሯል። የአቶ በቀለ ገርባ መፈታት የሕዝቡ የትግል ውጤት ነው መሆኑም ታውቋል።

- ሰኞ የካቲት 5 ቀን በአሮሚያ የተለያዩ ከተሞች ተጀምሮ የነበረው የሙት ከተማ አድማና የሕዝባዊ ተቃውሞ እንቅስቃሴ ማክሰኞ የካቲት ስድስት ቀን በበርካታ ከተሞች ቀጥሎ የዋለ መሆኑ ታውቋል። አመጹ በአዲስ አበባ ዙሪያ ያሉ ከተሞችን ያጠቃለለ ሲሆን ወደ ዋናዋ ከተማ የሚገቡና የሚወጡ መንገዶች ለትራፊክ ዝግ መደረጋቸው ይነገራል። ያለውን ውጥረት በመፍራት በአዲስ አበባ ዙሪያ በርካት ያሉ የወያኔ ወታደሮችና የጸጥታ ኃይሎች ተሰማርተዋል ተብሏል። በዛሬ ቀን አመጽ የተካሄደባቸው ከተሞች በርካታ ሲሆኑ የሚከተሉትንም ያጠቃልላል። ሮቢ (ባሌ) ጉያ(መቱ) አጋሮ፤ ባቢ፤ አሰላ፤ ለገጣ፤ ፉሪ፤ ቡራዩ፤ ጊኒር፤ ቡሬሆራ፤ ቢሸፍቱ/ደብረዘይት፤ አዳማ/ናዝሬት፤ ባኮ፤ መቂ፤ አለምገና፤ አወዳይ፤ ጆልዲ፤መልካ ሆራ፤ አሸዋ ሜዳ ፤ ሻሽመኔ፤ ቄሌም፤ ዶዶላ፤ ሀረር መቱ ፤ አቃቂ፤ ቃሊቲ፤ አዳባ፤ ሂርና፤ ነቀምት፤ ጫንጮ፤ ኢትያ፤ ባቱ፤ ሞያሌ ጅማ ካራቆሬ፤ ሱሉልታ፤ ጃሞ እና ሌሎች ናቸው። በርካታ ብሔረሰቦች ተቀላቅለው በሚኖርባቸው እንደ አዳማ/ናዝሬት፤ ድሬደዋ እና ሀረር የመሳሰሉ ቦታዎች ሕዝብ በአንድነትና በቅንጅት ተቃውሞውን ማሰማቱ የሕዝቡ ጥያቄ አገራዊ መሰረት ያለው መሆኑን ያሳያል ተብሏል። በበርካታ ቦታዎች ሰቆችና መስርያ ቤቶች አለተከፈቱም የትራንስፖርት አገልግሎቶች ሙሉ በሙሉ ተቋርጠዋል። በትናንትናው ዕለት በጅማ

ከተማ ሁለት በወላይቡ ሶስት ሰዎች ሲገደሉ በዛሬው ዕለት በሀረር ከተማ ቀበሌ 1 አካባቢ አንደ ሰው በውያኔ የአግአዚ ኃይሎች ተከቦ ተገድሏል።

➤ ይህ በዚህ እንዳለ የአህዴድ ዋና ጸሐፊ የኦሮሞ ብሮድካስቲንግ ኔትዎርክ ለተባለው የቴሌቪዥን ተቋም በሰጠው መግለጫ ወጣቶች መንገድ መዘጋታቸውን እንዲያቆሙና የንግድ ቤቶችም እንዲከፈቱ ጠይቋል። አህዴድ ለውጦቹን ቀስ በቀስ ተግባራዊ እያደረገ መሄዱንና የፖለቲካ እስረኞችንን የመፍታት ሂደት እየቀጠለ መሆኑን ገልጾ ለዚህም ትብብርና አንድነት እንዲኖርና ወጣቶች ተቃውሟቸውን እንዲያቆሙ ጥሪ አድርጓል። ወያኔ የፖለቲካ እስረኞች የሚፈቱ መሆናቸውን ከገለጸ የከአንድ ወር በላይ ጊዜ ያስቆጠረ እስካሁን የተፈቱት እስረኞች በጣም ጥቂት በመሆናቸው ሕዝቡ የወያኔን የማታለያ እርምጃ አልቀበልም በማለት ሁሉም የፖለቲካ እስረኞች እስኪፈቱ ድረስ ትግሉን አያቆምም የሚለው አስተሳሰብ ሰፊ ነው።

➤ ከወልቃይት ማንነት ጋር በተያያዘ በእስር ላይ የሚገኙት እነ ኮሎኔል ደመቀ እና በጎንደር እና በባህር ዳር የተደረገውን ህዝባዊ አመጽና እንቅስቃሴ መሪ ተዋናይ ነበረች በሚል ሰብብ በሽብርተኝነት ወንጀል የተከሰሰችው ንግስት ይርጋና ሌሎች አብረዋት የተያዙ ግለሰቦች ይፈታሉ ከተባሉት የፖለቲካ እስረኞች መካከል አለመሆናቸው ቤተሰባቸውንና ሌሎች ወገኖችን ያሳሰበ መሆኑ እየተነገረ ነው። ወደ ፊት የሚቱበት ሁኔታ የሚገልጽ ፍንጭ እስካሁን እንዳልተገነዘቡ የእስረኞቹ ቤተሰቦች ለዜና ምንጮች እየገለጹ ይገኛሉ። ከሕዝብ ግፊትና ተጽእኖ በስተቀ በየወያኔ አገዛዝ በራሱ በጎ ፈቃድ የሚያደረገው ነገር ስሌለ ሁሉንም የፖለቲካ እስረኞች ለማስፈታት ትግልን ከመጣኑከር ውጭ ሌላ አማራጭ የለም በማለት ታዛቢዎች አስተያየታቸውን እየሰጡ ይገኛሉ።

➤ የደቡብ አፍሪካ ገዥ ፓርቲ አፍሪካ ብሔራዊ ኮንግራስ የማዕከላዊ ኮሚቴ ሰኞ የካቲት 5 ቀን ባካሄደው ጠቅላላ ስብሰባ ከተለያዩ አካሎች የቀረበለትን ዘገባ አዳምጦ ፕሬዚዳንት ጃኩብ ዙማ ከአገሪቱ ፕሬዚዳንትነት እንዲወገዱ የወሰነ መሆኑ ታውቋል። በቅርቡ ከፕሬዚዳንት ዙማ ጋር ስለሰልጣን የመልቀቀ ጉዳይ ከተደረገውን የንግግር ዘገባ ሚስተር ዙማ ሰልጣን መልቀቃቸውን እንደ መርህ ቢያምኑበትም ሰልጣን የማስረከቡ ሂደት ከሶስት እስከ ስድስት ወራት እንዲቆይ ሀሳብ ያቀረቡ መሆናቸውን ሥራ አስፈጻሚው ኮሚቴ ተገንዝቧል። በአገሪቱ ውስጥ ትልቅ ጥርጣሬ በተፈጠረበት ሁኔታ የሰልጣን እርኩብክቡን ሂደት ማራዘም አገሪቱን ከፍተኛ ቀውስ ውስጥ

እንድትገባ ማድረግ ነው በማለት ሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴው ዙማ ባስቸኳይ ሥልጣን ለቀቅ ለአዲሱ የፓርቲው ሊቀ መንበር እንዲያሰረክቡ ወስኗል። ፕሬዚዳንት ዙማ የፓርቲውን ማዕከላዊ ኮሚቴ ውሳኔ አልቀበልም በማለት በስልጣን ለመቆየት ሙከራ ካደረጉ ጉዳዩ ወደ ፓርላማው ተላልፎ ድምጽ የሚሰጥበት ይሆናል ተብሏል። ከዚህ በፊት ዙማ ከስልጣን እንዲነሱ ፓርላማ ውስጥ ለውሳኔ በተደጋጋሚ መቅረቡ የሚታወስ ሲሆን በአሁኑ ወቅት ግን ብዙዎቹ የፓርቲው አባላት ከሕዝብ የተነጠሉ መሆናቸው ስለተረዱ ዙማ እንዲወርዱ ድምጽ ይሰጣሉ ተብሎ ይጠበቃል።

➤ ላሳ የሚባል የወረረሽኝ በናይጄሪያ በከፍተኛ ፍጥነት እየተስፋፋ መሆኑን የአለም የጤና ድርጅት ገልጿል። ባለፉት አምስት ዓመታት በአገሪቱ ላይ የተስፋፋው ይህ የወረረሽኝ በሽታ በአምስት ሳምንታት ጊዜያት ውስጥ 450 ሰዎችን የገደለ መሆኑ ታውቋል። በሽታው የተለከፉ ሰዎች በትኩሳት የሚጀመራቸው መሆኑንና ከዚያ በኋላ መላ ሰውነት ላይ የቁርጥማት ስሜቶች የሚሰማቸው ከመሆኑ ሌላ ነስር የሚበዛባቸው መሆኑን ባለሙያዎች ያሰረዳሉ።

➤ ሂውማን ራይትስ ዎች የተባለው የሰብአዊ መብት ተከራካሪ ድርጅትና የዓለም አቀፍ የህግ ባለሙያዎች ኮሚሽን የሚገኝበት 14 ዓለም አቀፍ ድርጅቶች ባወጡት የጋራ መግለጫ በሚቀጥለው ወር በግብጽ የሚካሄደው ምርጫ በማናቸውም መመዘኛ ነጻና ፍትሐዊ ሊሆን እንደማይችል ገልጸዋል። ቀደም ብሎ የፕሬዚዳንት ሲሲ ተወዳዳሪዎች በተለያዩ ምክንያት ከውድድር እንዲወጡ እንዳንዶቹም እንዲታሰሩ የተደረጉ መሆናቸውን መግለጫው ጠቅሶ በአሁኑ ወቅት ለውድድር የቀረቡት አንድ ተወዳዳሪ የፕሬዚዳንት ሲሲ አዳናቂ ከመሆናቸውም በላይ ለሽፋን እንዲገቡ የተደረጉ ናቸው ብሏል። የተቃዋሚ ኃይሎች መሪዎች ሕዝቡ በምርጫው ላይ እንዳይሳተፍ ጥሪ እያደረጉ ሲሆን አንዳንዶቹ ለምርመራ የተያዙ መሆናቸው ታውቋል።

የካቲት 5 ቀን 2018 ዓ.ም

ርዕስ ዜና

- በተለያዩ ከተሞች የሙት ከተማ አድማና ሕዝባዊ የተቃውሞ እንቅስቃሴ ተደረገ
- የወያኔ አገዛዝ በእነ አቶ በቀለ ገርባ ላይ የመሰረተውን ክስ ማንሳቱን በሚቆጣጠራቸው መገናኛ ብዙሃን አሳወቀ
- በሃማሬሳ ዛሬም ተቃውሞ ተቀሰቀሰ
- የወያኔና ባለስልጣኖችና የአጋዴን ነጻ አውጭ ግምባር በማለት ራሱን የሚጠራው ቡድን ሚስጥራዊ ውይይት በማድረግ ላይ ናቸው
- በደቡብ በደቡብ ምስራቅ ቆላማዊ ክፍሎች በሚቀጥለው ዓመት ድርቁ ሊቀጥል እንደሚችል ተገለጸ
- የደቡብ አፍሪካ ገዥ ፓርቲ የፕሬዚዳንቱን የወደፊት እድል ሊወስን ነው ተባለ

ዝርዝር ዜናዎች

➤ ዛሬ በወለጋ፤ በሸዋ፤ በአርሲ በባሌ በከፋ በሀረር በሚገኙ የተለያዩ ከተሞች የሙት ከተማ አድማና ሕዝባዊ እንቅስቃሴ የተደረገ መሆኑ ታውቋል። በነቀምት በአምቦ እና በሻሽመኔ ከፍተኛ የሆነ የተቃውሞ ሰልፍ ሲደረግ በሌሎች ከተሞች የሙት ከተማ አድማዎች መደረጋቸው ተነግሯል። ከዛሬ ከየካቲት 5 ቀን ጀምሮ እስከ እርብ የካቲት 7 ደረስ ለሶት ቀናት ሰሞኑን በተለያዩ የመገናኛ መንገዶች 9 (በተለይም በሶሻል ሚዲያ እና በሞባይል መልእክት በማስተላለፍ) የሥራ ማቆም አድማ ተጠርቶ የነበረ ሲሆን በዛሬው ዕለት በተወሰኑ ከተሞች የተጀመረው የአመጽ እንቅስቃሴ ወደ ሌሎች ከተሞች ሊቀጣጠል ይችላል የሚል ግምት ተወስኗል። አመጹ ወደ አገሪቱ መዲና ወደ አዲስ አበባ ያልዘለቀ ቢሆንም በከተማ ዙሪያ የሚገኙ እንደ ሰበታ ቡራዩ ሱሉልታ ወዘተ የመሳሰሉት ከተሞች በአምጹ በመዋጣቸውና ወደ ከተማዋ የሚያስገቡ መንገዶች በመዘጋታቸው ምክንያት በአዲስ አበባ ከተማ የምግብ እቃዎች እጥረት ያጋጠመ መሆኑና የአንዳንዶቹም ዋጋ የናረ መሆኑ ታውቋል። የሙት ከተማ አድማውና ሕዝባዊ እንቅስቃሴ እንዲደረግ የተጠራው ወያኔ ሁሉንም የፖለቲካ እስረኞች እንዲፈታ ለማስገደድ፤ የአግአዚ ጦር ወደ ተለያዩ አካባቢዎች እንዳይመጡ ለማድረግ፤ እና የወያኔ አገዛዝ ስልጣኑን ለቆ በሕዝብ ለሚመረጡ ወገኖች እንዲያስረከብ በመጠየቅ ነው። ከዚህ ጋር በተያያዘ የወያኔው ድርጅት ንብረት የሆነው የፋና ራዲዮ ሰኞ የካቲት 5 ቀን ባሰፈረው ዘገባ አቶ በቀለ ገርባን ጨምሮ የሌሎች የሰባት ተካሶች ፍርድ እንዲቋረጥ የተደረገ መሆኑና በቅርቡ ፍርድ ቤቱን ተጋፍተዋል በሚል የተፈረደባቸውን አስመልክቶ ጉዳይ በይቅርታ በርድ እንዲታይ የተመራ መሆኑን ዘግቧል። የወያኔ አገዛዝ በሚቆጣጠራቸው ሚዲያዎች አማካይነት ይህን መሰል ዜና የሚያስተጋባው በህብረተሰብ ውስጥ ውዥንብር ፈጥሮ አድማውንና ሕዝባዊ እንቅስቃሴውን ለመግታት ነው የሚሉ ወገኖች የፖለቲካ እስረኞቹ መፈታት ሙሉ በሙሉ ተግባራዊ እስከሆነ ድረስ ትግሉ መቀጠል አለበት ይላሉ። የቀድሞ የመኪኒያ ሊቀ መንበር አቶ ማሙሽት አማረም በይቅርታ እንዲለቀቁ መወሰኑም ታውቋል።

➤ እሁድ የካቲት 4 ቀን 2010 ዓ.ም. ከድሬደዋ ጥቂት ኪሎሜትር ርቃ በምትገኘው ሃማሬሳ ውስጥ በሚገኘው የስደተኛ መጠለያ ካምፕ ውስጥ በተነሳ ግጭት የወያኔ አግአዚ ኃይሎች ተኩስ ከፍተው ስድስት ሰዎች መግደላቸውንና ከ28 በላይ ማቁሰላቸውን መዘገባችን ይታወሳል። ለግጭቱ መነሻ የሆነው ምክንያት ተፈናቃዮቹ የሚሰጣቸው የምግብ እርዳታ በጣም አነስተኛ መሆኑን በመግለጽ ወደ ሌላ ቦታ በመዛወር መልሰው እንዲቋቋሙ የተሰጣቸው ተስፋ እየመነመነ መምጣቱን በመግለጽ ተቃውሟቸውን ሲገልጹ በአግአዚ ወታደሮች ጥቃት ተፈጽሞባቸዋል። በዛሬው ዕለትም ሌላ ዙር ግድያ እንደተካሄደ ከአካባቢው የሚደርሱ ዘገባዎች ይገልጻሉ።

➤ የኢጋዴን ነጻ አውጥ ድርጅት በማለት ራሱን በሚጠራው ቡድንና በወያኔ ባለስልጣኖች መካከል በኬኒያ ዋና ከተማ በናይሮቢ ሚስጥራዊ በሆነ ቦታ የሶስት ቀናት ስብሰባ እያካሄዱ መሆናቸውን የዜና ምንጮች ገለጸዋል። እያንዳንዱ ቡድን በአራት አባላት የተወከለ ሲሆን ከወያኔ ባለስልጣኖች በኩል የክልሉ ፕሬዚዳንት አብዲ መሀመድ አማር እንደሚገኝበት ተጠቅሷል። ውይይት በተለያዩ አጀንዳዎች ላይ ያተኩራል የተባለ ሲሆን ከእነዚህም ውስጥ ስለ ካሳ አከፋፈል፣ የመርህ ጉዳዮች ፣ ራስ በራስ የመወሰን መብት፣ ነጻነትና ህዝበ ውሳኔ የሚሉትን ዋና ዋና የመወያያ ነጥቦች እንደሆኑ ተጠቅሷል። በኢጋዴን ነጻ አውጭ በኩል ፍላጎቱና ግቡ ምን እንደሆነ ባለመታወቁ ስብሰባው ፍሬም ላይ ሊሆን ተብሎ አይገመትም። የወያኔ ባለስልጣኖች ወደዚህ ስብሰባ የመጡት አንድም በአገር ውስጥ የተከሰተውን የፖለቲካ ውጥረት ለማስተንፈስ እንዲሁም ከተቃዋሚዎች ጋር እንዲወያዩ በምዕራባውያን የሚደረገውን ግፊት ለማስተናገድ ነው ተብሏል።

➤ የተመድ የሰብአዊ እርዳታ ማስተባበሪያ ቢሮና የብሔራዊ የአደጋ ስጋት ኮሚሽን በጋራ ባወጡት መግለጫ እስከሚቀጥለው ዓመት ታኅሳስ ወር ድረስ በአገሪቱ ደቡባዊና ደቡብ ምስራቅ ቆላማ አካባቢዎች የዝናሙ መጠን አነስተኛ እንደሚሆንና የድርቁ ሁኔታ ሊቀጥል እንደሚችል ተንብየዋል። የተገመተው ትክክል ከሆነ አካባቢው ለአራት ተከታታይ የመከር ወቅት በድርቅና በረሃብ በመመታቱ ከፍተኛ ችግር ይከተላል ተብሏል። በሚቀጥለው ጥቂት ቀናት ለአካባቢው የሚያስፈልገው የሰብአዊ እርዳታ መጠን የሚገልጽ ሲሆን መደረግ የሚኖርባቸው ዝግጅቶች በዝርዝር ይፋ ይሆናሉ ተብሏል። እስከዚያው ድረስ የተመድ የእርዳታ ማስተባበሪያ ጽ/ቤት 10 ሚሊዮን ዶላር በእርዳታ መልክ የሰጠ መሆኑ ተነግሯል።

➤ የደቡብ አፍሪካ የገዥው ፓርቲ ኮሚቴ ብሔራዊ ሥራ አስኪያጅ ኮሚቴ ሰኞ ዕለት በሚያደርገው ስብሰባ የፕሬዚዳንት ዙማን የወደፊት ዕድል ይወስናል ተብሏል። ፕሬዚዳንት ዙማን በቅርቡ የተመረጡት የፓርቲው ሊቀ መንበር ሰሞኑን ሲደራደሩ መቆየታቸው የሚታወቅ ሲሆን በዛሬው ስብሰባ ኮሚቴው ፕሬዚዳንት ስልጣን ስለሚለቁበት ጉዳይ ይወያያል ተብሏል። ሚስተር ዙማን ስልጣን ለመልቀቅ ከሙስና ክስ ነጻ የሚሆኑበት ሁኔታ ተመቻችቶላቸዋል የሚል ዜና እየተሰራጨ ሲሆን ተቃዋሚ ኃይሎች ስምምነቱን እያወገዙት ይገኛሉ። ሚስተር ዙማን ፍርድ ቤት ቀርበው ጥፋት ካለባቸው ሊፈረድባቸው ይገባል የሚለው የተቃዋሚዎች ድምጽ ከፍ እያለ መጥቷል።